

SIVISTYSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 10/2005 vp

Hallituksen esitys laiksi museolain 1 ja 2 §:n muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 14 päivänä kesäkuuta 2005 lähettänyt sivistysvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laiksi museolain 1 ja 2 §:n muuttamisesta (HE 79/2005 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- hallintojohtaja Heikki Halttunen, Museovirasto
- kulttuuriasiainneuvos Tiina Eerikäinen ja hallitusneuvos Sari Korpimies, opetusministeriö
- erityisasiantuntija Ditte Winqvist, Suomen Kuntaliitto
- pääsihteeri Anja-Tuulikki Huovinen, Suomen museoliitto ry.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi museolakeja. Laissa tarkistettaisiin museon valtionosuuden saamisen edellytyksiä sekä säädettäisiin nykyistä täsmällisemmin museoiden tehtävistä. Lisäksi lakiin lisättäisiin valtuus antaa

säännöksiä valtioneuvoston asetuksella eräistä museon valtionosuuden saamisen edellytyksistä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2006 alusta.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta pitää myönteisenä, että lainsäädännöllä osaltaan kehitetään museotoiminnan edellytyksiä ja mahdollisuuksia laadun parantamiseen. Valiokunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä muuttamattomana seuraavien huomautuksin.

Hallituksen esityksen tavoite muuttaa valtionosuusjärjestelmää tasapainoisemmaksi ja oikeudenmukaisemmaksi on oikea. Tarkoituksena on, että valtionosuuden piirissä olevilla museoilla ja valtionosuutta hakevilla museoilla on tiedossa ammatilliselta museotoiminnalta edellytettävä taso. Valiokunnan mielestä on myös hyvä, että henkilöstön museoammatillisen koulutuksen merkitystä ja museoiden riittäviä kokoelmien säilytykseen ja hoitoon, työtiloihin ja näyttely-

toimintaan liittyviä toimintaedellytyksiä korostetaan.

Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että museoiden yhteiskunnalliset tehtävät ovat monipuolistuneet ja laajentuneet merkittävästi. Muun muassa dokumentointi ja tutkimus, näyttely- ja julkaisutoiminta, kokoelmien hoito ja digitointi, yhteistyö koulujen kanssa ja monet asiantuntijatehtävät edellyttävät monipuolista ammatillista osaamista ja vahvempien museoyksiköiden kehittämistä. Valiokunta pitää tärkeänä, että museoiden tehtävien lisääntyessä niille osoitetaan myös lisävoimavaroja.

Hallituksen esityksen perusteluiden mukaan valtionosuuden piirissä on vuonna 2005 yhteensä 136 ammatillisesti hoidettua museota. Näistä 82 on kunnallisia ja 54 yhdistysten tai säätiöiden ylläpitämiä museoita. Saadun selvityksen

mukaan 27 museolla on vain yksi ammatillinen työntekijä, mutta useampia henkilötövuosia. Kahdeksalla museolla on yksi ainoa henkilötövuosi. Valiokunta korostaa sitä, että pienten ja etenkin yhden henkilötövuoden museoiden tulee pyrkiä verkostoitumaan ja erityisesti seutukunnallinen yhteistyö voi avata uusia mahdollisuuksia tilanteessa, jossa taloudelliset voimavarat eivät salli työvoiman lisäämistä. Näin voidaan säilyttää myös pienten museoiden toiminta ja turvata niiden kehittyminen.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella sivistysvaliokunta ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana.

Helsingissä 30 päivänä syyskuuta 2005

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Kaarina Dromberg /kok
vpj. Sade Tahvanainen /sd
jäs. Esko Ahonen /kesk
Hanna-Leena Hemming /kok
Sinikka Hurskainen /sd
Tuomo Hänninen /kesk
Minna Lintonen /sd

Pehr Löf /r
Kirsi Ojansuu /vihr
Seppo Särkiniemi /kesk (osittain)
Marja Tiura /kok
Jutta Urpilainen /sd
Raija Vahasalo /kok (osittain)
Unto Valpas /vas.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Marjo Hakkila.